

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype:	Orienteringssak
Møtesaksnr.:	5
Møtenr.	
Møtedato:	25.11.2008
Notatdato:	4.11.2008
Arkivsaksnr.:	2008/10396
Saksbehandler:	Ellen Marie Tefre, STA

Årsrapport for LMU for studieåret 2007/2008

Henvisning til lovverk, plandokumenter og tidligere behandling i styret

Læringsmiljøutvalget (LMU) skal være rådgivende organ for universitetsstyret/universitetsledelsen i spørsmål som gjelder universitetets fysiske og psykososiale læringsmiljø i henhold til universitets- og høyskolelovens § 4-3, og LMU rapporterer direkte til Styret. Læringsmiljø forstås som aktivitet tilknyttet de områder som UiO disponerer og områder hvor det skjer undervisningsaktiviteter i regi av UiO.

Bakgrunn

Årsrapport for studieåret 2007/2008 ble lagt fram og vedtatt på LMU møtet 12.06.2008. Årsrapporten redegjør for utvalgets aktiviteter i studieåret 2007/2008.

Oppsummering av årsrapporten

Utvalget hadde ett møte høsten 2007 og tre møter våren 2008. Følgende saker ble diskutert:

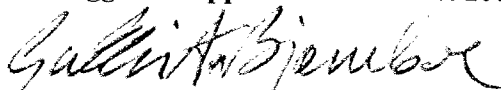
- Studentenes læringsmiljø følges opp gjennom UiOs kvalitetssystem for utdanning. I 2007 skulle fakultetene for første gang rapportere om innmeldte klager på læringsmiljøet i sine årsrapporter. Få registrerte innmeldinger kan bl.a. tyde på manglende registrering eller vidererapportering fra fakultetene. Det er gjennomført tiltak for å gjøre LMU sin innmeldingsadresse for prinsipielle læringsmiljø saker bedre kjent.
- Vektlegging av universell utforming i forhold til "studenter med barn", "tilgjengelighet til bygninger kontra sikkerhet" og "tilretteleggingstiltak på campus".
- Rusforebyggende tiltak og innskrenking av skjenketid.
- Evaluering av semesterstart 2007.
- UiO arrangerte 25. april 2008 en felles Arbeids- og læringsmiljødag for studenter og ansatte. Opplegg og innhold på denne dagen ble diskutert og evaluert.
- I tillegg har LMU behandlet rapportene *Studenter og rusmidler*, *Studentspeilet*, *NOKUT-rapport* og *Studiekvalitetsrapport*. Videre har høringsuttalelsene "Studenter og barn" og "Tilrettelegging ved eksamen - prinsipper og rutiner" blitt diskutert i utvalget.

Utfordringer videre

- Arbeide mot økt inkludering av læringsmiljø saker i lokale arbeidsmiljøutvalg (LAMU).
- Gjennomføre rusforebyggende tiltak blant studentene.
- Utarbeide et miljøperspektiv/ grønn campus.
- Ivareta målsettingen om universell utforming av læringsmiljøet.
- Videreutvikling og gjennomføring av studenttrivselsundersøkelser.
- Følge opp negative konsekvenser av Kvalitetsreformen og gjennomføre.
- Vurdere tiltak mot etnisk diskriminering.

Vedlegg: Årsrapport for studieåret 2007/2008

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Monica Bakken
studiedirektør

UNIVERSITETET I OSLO
UNIVERSITETSDIREKTØREN

Læringsmiljøutvalget ved Universitetet i Oslo.

Til universitetsstyret

Dato: 12.06.2008

Saksnr. 2008/10396

Årsrapport for studieåret 2007/2008

1. Opprettelse og mandat

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved UiO ble opprettet 1. august 2003 og skal være rådgivende organ for universitetsstyret/universitetsledelsen i spørsmål som gjelder universitetets fysiske og psykososiale læringsmiljø i henhold til Lov om universiteter og høyskoler § 4-3.

Læringsmiljø forstås som aktivitet tilknyttet de områder som UiO disponerer og områder hvor det skjer undervisningsaktiviteter i regi av UiO.

Læringsmiljøutvalget skal:

- Arbeide i kontakt med studentorganene sentralt og på fakultetsnivå med spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd.
- Aktivt innhente informasjon fra fagmiljøene ved å gjøre seg kjent med aktuelle studentevalueringer og lignende.
- Ha et særlig ansvar for oppfølging av studenter med funksjonshemming.
- Aktivt holde universitetsledelsen orientert om områder med særlig behov for tiltak for bedre læringsmiljø.
- Bidra til å styrke det sosiale miljøet ved studieprogrammene.
- Avgi årlig rapport til universitetsstyret om sin virksomhet og forslag til tiltak. Rapporten skal foreligge før budsjettbehandlingen finner sted.

I saker hvor det finnes hensiktsmessig, skal utvalget samarbeide med universitetsstyrets studiekomité.

I henhold til Lov om universiteter og høyskoler § 4-3 skal utvalget rapportere direkte til styret.

2. Sammensetning

Studentene og UiO har 4 representanter hver i utvalget, i tillegg til observatører. De fire faste medlemmene i LMU ble oppnevnt av rektor ved oppstarten av LMU i 2003. Det ble høsten 2006 utarbeidet en funksjonsbeskrivelse for LMU hvor det ble vedtatt at studiedekan skal stille for to år om gangen, og at vervet går på omgang. Denne rulleringen ble iverksatt studieåret 2007/2008. Valg av studentmedlemmer skjer hver sommer, og for å sikre kontinuiteten velges 2 av studentmedlemmene for 2 år av gangen.

I inneværende periode har følgende vært **medlemmer**:

Thomas Tallaksen Studentparlamentet (leder)

Viserektor Inga Bostad

Studiedirektør Monica Bakken, STA

Prodekan: Gro Bjørnerud Mo, HF

Teknisk direktør Frode Meinich, TA

Erlend S. Bruer, Studentparlamentet

Rikke Kjølén, Studentparlamentet

Ingvild Brox Kielland, Studentparlamentet

observatører:

Rådgiver Else Momrak Haugann, KFS
Adm. direktør Lisbeth Dyrberg, SiO
Sjefspsykolog Rigmor Mogård, Helsetjenesten, SiO
Rådgiver Eva Isaksen, Seksjon for HMS
Biblioteksdirektør Bente Rachel Andreassen, UB (observatør fra våren 2007)

vararepresentanter:

Rektor Geir Ellingsrud (vara)
Prodekan Dors Jorde, UV (vara)
Seksjonsleder Hege B. Pettersen (vara)
Teknisk sjef Trygve Sogn, TA (vara)
Sten Ånnerud, Studentparlamentet (vara)
Signhild Stave Samuelsen, Studentparlamentet (vara)
Stine W. Minde, Studentparlamentet (vara)
Hans Jacob Seilø, Studentparlamentet (vara)

Sekreteriatet er lagt til Studieavdelingen (STA), Seksjon for studieadministrative tjenester (SST).

3. Møtefrekvens

Utvalget hadde 1 møte høsten 2007 og 3 møter våren 2007.

4. Større saksområder som utvalget har arbeidet med i studieåret 2007/2008.**4.1. Innmelding av klager og avvik til LMU.**

UiO etablerte i august 2006 system for innmelding av klager og avvik på læringsmiljøet. Dette vil bli fulgt opp gjennom UiOs kvalitetssystem for utdanning. 2007 er det første året fakultetene har rapportert inn saker i sine årsrapporter. En gjennomgang av rapportene viser at det er få registrerte innmeldinger i 2007. Det kan tyde på manglende registrering og/eller vidererapportering fra fakultetene av innmeldte klager eller avvik.

Det har også vært mulig å melde inn saker direkte til LMU, men det har ikke kommet noen innmeldinger i studieåret 2007/ 2008. Det ble i fjorårets årsrapport for LMU uttrykt behov for tiltak rettet mot fakultetene for å gjøre innmeldingsadressen for saker til LMU bedre kjent. Det har blitt arrangert opplæringsmøte om innmeldingssystemet for alle studiekonsulenter hvor også LMUs innmeldingsadresse ble nevnt. Studenters klagemuligheter har videre blitt trukket frem spesielt i notater til enhetene vedrørende planer og rapportering. Det er fortsatt et behov for å spre mer informasjon om system for innmelding av klager og avvik på læringsmiljøet til både studenter og ansatte ved UiO og SiO.

4.2. Nye nettsider for læringsmiljø.

Det ble til semesterstart 2007 utarbeidet nye nettsider om læringsmiljø. Disse nettsidene erstatter tidligere håndbok om HMS for studenter og inneholder i tillegg relevant informasjon om system for innmelding av klager og avvik på læringsmiljøet, universell utforming og individuell tilrettelegging. LMU sine nettsider bør sees i sammenheng med HMS-seksjonens

arbeid med å utvikle en HMS portal på nett for både studenter og ansatte. Sekretariatet for LMU bidrar derfor inn i dette arbeidet for at studentenes perspektiv, og fokus på studentenes læringsmiljø, blir ivaretatt i dette arbeidet.

4.3. Nye skjenketider ved semesterstart høsten 2007.

LMU gav støtte til Universitetsdirektøren vedtak om å utsette alkoholserving fra kl.14.00 til 16.00 i forbindelse med studiestart og Studentfestivalen, STUDIO.

Det ble gjennomført en evaluering av semesterstart og resultatene av denne ble lagt frem for LMU. Tiltaket om utsatt skjenketid blir videreført også neste år.

4.4 Arbeids- og Læringsmiljødagen.

UiO arrangerte 25. april 2008 en felles arbeids- og læringsmiljødag. Initiativet kom fra Arbeidsmiljøutvalget, men opplegg og innhold har også vært diskutert og evaluert av LMU. Leder for LMU, i tillegg til Studieavdelingen, satt i arbeidsgruppen som planla arrangementet. Universitetsdirektøren har varslet at hun ønsker å videreføre dagen også neste år. Det er nødvendig å gjøre arrangementet bedre kjent og øke oppslutningen både blant ansatte og studenter. LMU bør spesielt bidra til at innholdet denne dagen tar opp aktuelle problemstillinger i forhold læringsmiljøet.

4.5. Studenter med barn.

Studentparlamentet har mottatt mange henvendelser fra studenter som opplever at det er vanskelig å kombinere det å ha barn med studier. LMU har diskutert muligheter for hvordan UiO kan tilrettelegge bedre for studenter med barn. Universitets veileder for ansatte om universell utforming av læringsmiljøet ved UiO trekker frem undervisningsplanlegging som et viktig tiltak for å gjøre undervisningen tilgjengelig for alle, for eksempel studenter med barn.

4.6. Åpningstider i bygninger og bruk av ID kort ved UiO.

LMU diskuterte hensyn til sikkerhet kontra god tilgjengelighet til bygningene. UiO vurderer å øke bruken av adgangskort. Det ble fra studentrepresentantene i LMU uttrykt ønske om utvidet åpningstid på minst en lesesal.

4.6. Andre saker

- **Tilretteleggingstiltak:** UiO setter årlig av 5 prosent av veldikeholdsbudsjettet til tilretteleggingstiltak. Prosjektliste med gjennomførte og planlagte tiltak har blitt presentert for LMU. Det var enighet i LMU om at alle skilt skal være universelt utformet i tillegg til at de bør være på engelsk.
- **Tilrettelegging til eksamen:** LMU ble orientert om prinsipper og rutiner for tilrettelegging til eksamen for funksjonshemmede studenter som ble sendt på høring til fakultetene høsten 2007.
- **Studentboliger:** SiO har redegjort for boligsituasjonen og da spesielt for nye studenter ved semesterstart. En god bosituasjon for studentene kan positivt påvirke og lette studentenes studiesituasjon. Det er derfor ønsket fra LMU at flest mulig av studentene som ønsker studentbolig får tilbud om dette.
- **Masterplan ved UiO:** 11.september 2007 vedtok Universitetsstyret "UiO - Masterplan for Universitetets områder". Planen inneholder en kartlegging av dagens arealsituasjon for alle enheter, samt beregning av et teoretisk dimensjonerende

arealbehov for hver enhet. Videre inneholder planen beskrivelse av de største byggeprosjektene universitetet jobber med for tiden, og anbefalinger til prioriteringer. Studentrepresentantene i LMU har i denne forbindelse vært opptatt av bruk og planer for studentarealer.

- **UiOs læringsmiljøpris** gikk i 2007 til Avdeling for kompetansehevende studier (AKS) ved Det teologiske fakultet for deres arbeid med å skape et helhetlig og inkluderende læringsmiljø gjennom nye undervisningsmetoder. Teologisk fakultets arbeid har blitt presentert på temamøte om universell utforming av undervisningen hvor også LMUs medlemmer ble invitert.
- **Nasjonal konferanse om inkluderende læringsmiljø:** LMU har blitt forelagt planer for Nasjonal konferanse for inkluderende læringsmiljø som i 2008 ble arrangert av UiO. Studentrepresentantene i LMU har blitt spesielt invitert av UiO til å delta på konferansen.
- **Utvikling av nettside om kildehenvisning og fusk ved UiO:** LMU ble orientert om UiOs arbeid for å bedre informasjon om riktig sitat- og kildebruk, nye rutiner i saker hvor det er mistanke om fusk/ forsøk på fusk, samt innkjøp av plagieringskontrollverktøy.
- **Studentskader:** LMU ble orientert om antall studentskader som var 12 registrerte skader i 2007. Dette viste seg å være på samme nivå som året før.

4.6. Undersøkelser og evalueringer:

- **Studenter og rusmidler.** Hovedresultatene fra rapport om studenter ved UiOs bruk av ulike rusmidler høsten 2006 ble presentert for LMU. Rapporten var utarbeidet av Statens Institutt for rusmiddelforskning (SIRUS) i samarbeid med SiO og var en sammenligningsstudie med en tilsvarende undersøkelse foretatt i 1997. Det var enighet om at økningen av alkoholkonsumet er en uheldig trend, og at dette må følges opp. Studentparlamentet og Velferdstinget har nedsatt en arbeidsgruppe som blant annet skal se på ulike rusforebyggende tiltak. LMU skal holdes orientert om arbeidet.
- **Studentspeilet** ble første gang gjennomført i 2005 og gjentatt våren 2007. Oppdragsgruppen presenterte resultatene fra årets undersøkelse. Det var enighet om at det var positive resultater, men at spørsmål rundt etnisk diskriminering av utenlandsstudenter må følges opp nærmere.
- **NOKUT rapporten.** UiOs kvalitetssystem for utdanning ble godkjent av NOKUT i desember 2007. Studentenes læringsmiljø ved UiO følges opp gjennom kvalitetssystemet. Læringsmiljøutvalget (LMU) inngår i UiOs kvalitetssystem og representanter fra LMU ble intervjuet av den sakkyndige komiteen under institusjonsbesøket.
- **Studiekvalitetsrapport 2007 og plan 2008.** UiO utarbeider årlig studiekvalitetsplaner og rapporter hvor blant annet studentenes læringsmiljø følges opp. Fra og med 2007 ble prosessen integrert i UiOs plan og budsjettprosess. Det innebærer blant annet at UiOs kvalitetsrapport til styret følger kalenderår i stedet for studieår.

4.7. Høringsuttalelser

- **Studenter og barn:** Studieavdelingen utarbeidet et forslag om håndtering av fødselspermisjon. Saken ble diskutert i LMU og sendt på høring til fakultetene og Studentparlamentet. Forslaget har siden blitt innarbeidet i forslag til endringer av Universitets- og høyskoleloven.
- **Tilrettelegging til eksamen ved UiO- Prinsipper og rutiner.** Konsulenttjenesten for funksjonshemmede studenter har nedfelt prinsipper og rutiner for tilrettelegging til eksamen. Notatet er diskutert i LMU og sendt på høring til fakultetene og Studentparlamentet.

5. utfordringer for LMU videre:

- **Gjøre LMU/ LAMU og studentenes klagemuligheter mer kjent.**
LMU ønsker tiltak rettet mot fakultetene for å gjøre e-post adressen for innmelding av klager og avvik mer kjent. Studentene har også mulighet til å bringe saker inn for sine lokale lærings- og arbeidsmiljøutvalg (LAMU). Det eksisterer 24 slike lokale LAMU hvor det fortsatt er utfordringer knyttet til studentdeltakelse. Sammenhengen mellom klager på egen situasjon og muligheten for å reise prinsipp saker bør tydeliggjøres.
- **Rusforebyggende tiltak ved UiO.** LMU ønsker å følge opp arbeidsgruppen som skal fremme forebyggende rustiltak ved UiO.
- **Universell utforming.** LMU ønsker å følge opp arbeidet med universell utforming ved UiO. Det er et mål for UiO at læringsmiljøet skal ha universell utforming som norm og UiO utarbeidet til studiestart 2007 UiOs veileder for universell utforming etter behandling i LMU og Universitetsstyret. Veilederen inneholder målsetninger og eksempler på gode tiltak for å gjøre læringsmiljøet universelt utformet. Fakultetene har i sine årsrapporter 2007 gjort rede for gjennomførte tiltak for å gjøre læringsmiljøet inkluderende for alle. En gjennomgang av rapportene viser at det gjenstår mye arbeid for å gjøre prinsippet om universell utforming kjent og at det legges til grunn for all planlegging av relevante tiltak for studenter.
- **Videreføring av Studentspeilet eller andre former for studenttilfredshetsundersøkelser.**
UiO har gjennomført Studentspeilet to ganger, henholdsvis i 2005 og 2007. Undersøkelsen er viktig for å kartlegge studentenes tilfredshet med læringsmiljøet ved UiO. Det er imidlertid vanskelig å få tilfredsstillende svarprosent. UiO vil fortsette å gjennomføre jevnlig tilfredshetsundersøkelser blant studenter, og LMU bør bidra inn i dette arbeidet.
- **Konsekvenser av kvalitetsreformen for studenter.** Følge opp analyser i nasjonale og interne evalueringer av kvalitetsreformen. Dette bør sees i sammenheng med LMUs særskilt ansvar for ansvar for oppfølging av studenter med funksjonshemming.
- **Etnisk diskriminering.** I Studentspeilet 2007 oppga 14 prosent av utenlandsstudentene (40 studenter) at de hadde opplevd diskriminering i studiesammenheng på grunn av etnisk bakgrunn.

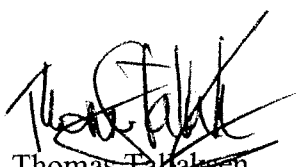
- **Grønn campus.** LMU har blitt forelagt et eksempel på miljøfokus som har gjennomført ved Universitet i København. Dette bør sees i sammenheng med Grønn Stat og kan bli en aktuell sak for LMU kommende år.

6. Avsluttende merknader:

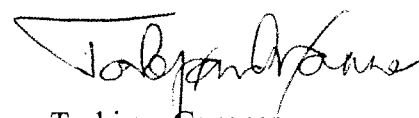
LMU fungerer godt og i tråd med mandatet, men vi har utfordringer når det gjelder å ha tid til diskusjoner, fremfor orienteringer og presentasjoner. Det er ønsket at LMU i større grad ender med forslag om tiltak som iverettes og følges opp i linjen. Det vil derfor legges opp til at diskusjonssaker blir prioritert fremfor orienteringssaker.

Det har vært ønsket fra LMU at deres arbeid også inkluderer befaringer. For at LMU sine medlemmer skal få oppleve ulike deler av studentenes læringsmiljø har møtene bevisst blitt lagt til ulike møtelokaler innenfor UiO og SiO sine bygninger.

På grunn av et avlyst LMU møte har det samlet sett vært tatt opp noe færre saker i år enn i fjor. De fleste sakene har som tidligere år vært under kategorien orienteringssaker. Dette er naturlig da LMU sitt mandat fordrer at medlemmene blir gjort kjent med ulike tiltak og planer som angår studentenes læringsmiljø. Etter ønske fra studentrepresentantene i LMU har møtetiden blitt utvidet til 3 timer, slik at det har blitt mer tid til diskusjon.

Thomas Tallaksen
Leder

Torbjørn Grønner
Seksjonsleder